

2. Uloga turizma u Evropskoj uniji

U Lisabonskom ugovoru (UFEU član 195), turizam je postao specifična nadležnost EU, čime je omogućeno kasnije podržavanje i nadopunjavanje akcija s državama članicama EU, podstičući tako stvaranje atmosfere koja je pogodna za razvoj preduzeća u oblasti turizma i saradnju između država članica, prilikom čega se isključuje bilo koja vrsta usklađivanja zakonskih i regulatornih odredbi država članica.

Prema rezoluciji Evropskog parlamenta od 27. septembra 2011-te godine o Evropi, svjetskoj broj 1 turističkoj destinaciji - novi politički okvir za turizam u Evropi (INI/2010/10/2206), "turizam ima među-sektorsku horizontalnu prirodu", i mora biti u saradnji s drugim srodnim sektorima i politikama u cilju postizanja sistema koji istinski promoviše turizam.

Evropska komisija, u saradnji s državama članicama i udruženjima koje predstavljaju sektor turizma, uložila je znatne napore tokom niza godina u sprovođenju niza aktivnosti namijenjenih za jačanje evropskog turizma i ostvarivanje njegove veće konkurentnosti. Istovremeno, Komisija je takođe postavila integrisan i vrlo razvijen sistem zaštite putnika i potrošača, uključujući i one s invaliditetom ili smanjenom pokretljivošću za sva prevozna sredstva. Tokom godina, Evropska unija je bila u stanju postaviti temelje za evropsku turističku politiku, ističući one faktore koji određuju konkurentnost turizma a uvijek uzimajući u obzir potrebu za održivi razvoj.

Od Evrope se očekuje da će zadržati svoju poziciju vodećeg turističkog odredišta i u narednim godinama. U 2011-toj, bilo je više od 503,96 miliona međunarodnih turističkih dolazaka, što je povećanje od 6,2% u odnosu na brojke iz 2010-te godine. Procjenjuje se da će EU da primi 717 miliona turista do 2020-te godine, što znači da će se broj turista gotovo udvostručiti u periodu od dva desetljeća (2000-2020).¹

Ekonomski doprinos turizma unutar EU je veliki s približno 1,8 miliona kompanija, uključujući i mala i srednja preduzeća (MSP), koja posluju u računovodstvu turističkog sektora za pet posto evropskog bruto domaćeg proizvoda (BDP). U 2011-toj godini, 410 milijardi eura ostvarenih iz turističke aktivnosti predstavljalo je oko 5% od BDP-a EU u smislu prihoda.²

Ukupna zaposlenost u turizmu je između 12 do 14 miliona ljudi, s tim što sektor smještaja unutar turizma zapošljava 2,4 miliona.³ Broj noćenja u turističkim smještajima je nastavio rasti te je ostvario porast od 0,8% u odnosu na brojke iz 2010-te godine ili do 5% u odnosu na brojke iz 2011-te godine, što rezultira sa 23.640.000 noćenja u smještajnim kapacitetima u EU tokom 2011-te godine.

¹ Rezultati u Turizmu (Tourism highlights) UNWTO 2012

² Eurostat informacije 2012 i Svjetsko turističko vijeće 2011

³ Tourism Satellite Account Euro stat 2012